

UCHWAŁA NR 153/XXII/2025
Rady Miejskiej w Gostyninie

z dnia 26 listopada 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) Rada Miejska w Gostyninie uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2030, zwany dalej „Programem”, stanowiący Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Gostynina.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 roku.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Krzysztof Adam Klejna

Załącznik
do Uchwały Nr 153/XXII/2025
Rady Miejskiej w Gostyninie
z dnia 26 listopada 2025 r.
w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2026-2030

**MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
NA LATA 2026-2030**

1. WPROWADZENIE

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków sprzyjających pełnemu rozwojowi i prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny oraz zapobieganie zjawiskom i zachowaniom aspołecznym, w tym przemocy domowej. Choć pojęcie przemocy w rodzinie jest powszechnie rozumiane, ustawodawca wprowadził jego precyzyjną definicję w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej z dnia 29 lipca 2005 r.

Nowelizacja tej ustawy wprowadziła zmiany w terminologii – dotychczasowe określenie „przemoc w rodzinie” zastąpiono terminem „przemoc domowa”, a „ofiara” została określona jako „osoba doznająca przemocy domowej”. Ustawowo zdefiniowano również pojęcie „osoby stosującej przemoc domową”, wcześniej nazywanej „sprawcą”. Rozszerzono ponadto krąg osób objętych ochroną prawną – obecnie mogą z niej korzystać także osoby, które nie pozostają z osobą stosującą przemoc we wspólnym gospodarstwie domowym.

Jedną z najistotniejszych zmian z punktu widzenia ochrony dzieci jest uznanie małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej za „osobę doznającą przemocy domowej”. Nowelizacja przewiduje również zmiany w procedurze „Niebieskiej Karty” oraz wprowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Zgodnie z nową definicją, przemoc domowa to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, które narusza prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej. Nowelizacja doprecyzowuje, że aby dane zachowanie mogło zostać uznane za przemoc domową, musi ono polegać na wykorzystaniu wspomnianej przewagi jednej osoby nad drugą. W szczególności, przemocą domową będą działania lub zaniechania:

- 1) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- 2) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- 3) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby, cierpienie lub krzywdę;
- 4) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- 5) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Nowelizacja ww. Ustawy rozszerza katalog osób doznających przemocy domowej. Obejmuje on:

- 1) małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- 2) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- 3) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- 4) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- 5) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- 6) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- 7) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- 8) małoletniego wobec których jest stosowana przemoc domowa.

Rodzaje przemocy wg Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

- 1) fizyczna – jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej, polegającej na zachowaniach intencjonalnych, prowadzących do uszkodzenia ciała lub niosących takie ryzyko, np.: popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. "policzek", przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;
- 2) psychiczna – polega na naruszeniu godności osobistej. Osoba stosująca przemoc psychiczną wykorzystuje: groźby, poniżanie, obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt domowych należących do osoby doznającej przemocy, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą;
- 3) seksualna – to działanie mające na celu naruszenie sfery intymnej drugiego człowieka. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.;
- 4) ekonomiczna – jej istotę stanowi naruszenie własności drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Do najbardziej rozpowszechnionych działań w ramach przemocy ekonomicznej należą: pozbawianie lub ograniczanie możliwości podejmowania pracy i uzyskania samodzielności finansowej, zabieranie, wydzielanie środków finansowych wypracowywanych przez osoby doznające przemocy, niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjś własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, przerzucanie kosztów utrzymania domu itp.;
- 5) zaniedbanie – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i materialnych, np. niedawaniu środków na utrzymanie, pozbawianiu jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzieleniu pomocy,

uniemożliwianiu dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, toalety, itp. Mówimy o tej formie przemocy w odniesieniu do osób w pewien sposób zależnych – dzieci, starszych członków rodziny wymagających opieki, osób chorych lub niepełnosprawnych.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy Program stanowi realizację jednego z wymogów ustawowych, a jednocześnie umożliwia szczegółową analizę zjawiska przemocy oraz przedstawia konkretne metody jej przeciwdziałania w społeczności lokalnej Gostynina.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030 jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach wcześniejszego Programu obejmującego lata 2023–2025. Jego kluczowym założeniem jest dalsze wdrażanie inicjatyw ukierunkowanych na podnoszenie świadomości społecznej dotyczącej przyczyn i skutków przemocy domowej, promowanie wychowania bez przemocy, a także zapewnienie skutecznej ochrony i wsparcia osobom doznającym przemocy. Program zakłada również upowszechnianie informacji o dostępnych formach pomocy – zarówno dla osób pokrzywdzonych, jak i stosujących przemoc domową.

Program został opracowany w oparciu o wyniki raportu pn. „Badanie zagrożeń społecznych na terenie Miasta Gostynina”, analizę danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, a także danych pochodzących z Komendy Powiatowej Policji w Gostyninie oraz z Miejskiego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków.

2. Diagnoza

Diagnoza zjawiska przemocy na terenie miasta Gostynina została opracowana na podstawie badań przeprowadzonych w 2025 r. wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Celem badań było określenie skali zjawiska przemocy, identyfikacja jego form, źródeł oraz społecznych uwarunkowań, a także ocena zmian w stosunku do wyników z 2020 roku. Uzyskane dane stanowią podstawę do formułowania kierunków działań w zakresie profilaktyki, wsparcia oraz przeciwdziałania przemocy domowej i rówieśniczej.

2.1. Analiza wyników badań zagrożeń społecznych wśród dorosłych mieszkańców Gostynina

Z przeprowadzonych badań wynika, że wśród mieszkańców Gostynina najczęściej dostrzeganą formą przemocy jest przemoc psychiczna, którą wskazało ponad połowa respondentów (56,2%). Zjawisko to jest zatem najbardziej powszechnym i rozpoznawalnym typem przemocy w lokalnej społeczności. Na drugim miejscu badani wymieniają zaniedbanie wobec dzieci (46,3%), co świadczy o dostrzeganiu problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach. Kolejnym wskazywanym rodzajem jest przemoc fizyczna (36,3%), która wciąż stanowi zauważalny element zjawiska przemocy w mieście. Znacznie rzadziej mieszkańcy wskazują na przemoc ekonomiczną (15,9%) oraz seksualną (4,5%), co może wynikać z trudności w ich rozpoznawaniu lub z rzadkiego ujawniania takich przypadków.

Z badań wynika, że większość mieszkańców Gostynina prezentuje prawidłowe postawy wychowawcze. Aż 65,2% respondentów uważa, że skuteczne wychowanie dziecka polega na wyznaczaniu granic i konsekwentnym egzekwowaniu zasad, bez stosowania przemocy. 10,9% badanych wyraża pogląd, że kary fizyczne powinny być całkowicie zakazane prawem, co świadczy o rosnącej świadomości społecznej w zakresie ochrony praw dziecka. Niepokojący jest jednak fakt, że 11,9% ankietowanych nadal deklaruje negatywne przekonania wychowawcze, uznając przemoc fizyczną za dopuszczalny lub wręcz korzystny sposób dyscyplinowania dzieci. Pogląd, że „dziecko powinno bać się rodziców” czy że „klaps hartuje” świadczy o utrzymywaniu się w społeczeństwie szkodliwych stereotypów wychowawczych, które mogą sprzyjać akceptacji przemocy domowej.

Ponad połowa dorosłych mieszkańców Gostynina (58,2%) deklaruje, że była świadkiem przemocy, co wskazuje na szeroką skalę zjawiska i jego widoczność w przestrzeni publicznej. Przemoc najczęściej obserwowana jest w miejscach publicznych – na ulicy, w środkach komunikacji, sklepach – gdzie wskazało na nią 31,3% respondentów. Znaczący odsetek (27,9%) zauważa także przemoc w Internecie, co potwierdza narastający problem agresji i hejtu w przestrzeni cyfrowej. Kolejnymi miejscami, w których dochodzi do aktów przemocy, są osiedla mieszkaniowe (19,9%), dyskoteki (18,9%), a także domy rodzinne (14,9%) i miejsca pracy (9,0%). Dane te pokazują, że przemoc nie ogranicza się do jednego środowiska – jest zjawiskiem wielowymiarowym, występującym zarówno w życiu prywatnym, jak i publicznym.

Najczęściej ofiarami przemocy, której świadkami byli respondenci, były osoby nieznajome (38,8%), co sugeruje, że agresja w przestrzeni publicznej stanowi istotny problem społeczny. Znaczna liczba osób zauważa również przemoc wobec koleżanek i kolegów (20,9%) oraz dzieci i młodzieży (19,9%), co może świadczyć o utrzymywaniu się zjawiska przemocy rówieśniczej i rodzinnej. Wskazania dotyczące przemocy wobec członków rodziny (15,4%), sąsiadów (9,0%) i osób z pracy (6,5%) dowodzą, że przemoc w relacjach bliskich nadal pozostaje realnym i często ukrywanym problemem.

Z badań przeprowadzonych wśród mieszkańców Gostynina wynika, że co trzecia osoba (33,8%) osobiście doświadczyła przemocy, co wskazuje na znaczną skalę zjawiska w lokalnej społeczności. Analiza źródeł przemocy pokazuje, że najczęściej sprawcami są osoby obce (13,4%) oraz bliscy członkowie rodziny (również 13,4%), co dowodzi, że

przemoc dotyka zarówno sfery prywatnej, jak i publicznej. Kolejne miejsca zajmują znajomi (11,4%), osoby z pracy (5,0%) oraz dalecy krewni (1,5%).

Mieszkańcy jasno wskazują także na czynniki sprzyjające występowaniu przemocy w rodzinie. Najczęściej wymieniane przyczyny to alkoholizm (80,6%) i narkomania (62,2%), które stanowią główne zagrożenia destabilizujące życie rodzinne i społeczne. Ponad połowa respondentów zwróciła uwagę na nadpobudliwość i agresję (59,2%) oraz problemy finansowe (54,7%), co potwierdza silny związek między trudnościami emocjonalnymi i ekonomicznymi, a występowaniem zachowań przemocowych.

Istotną rolę w utrwalaniu przemocy odgrywają również czynniki społeczne i kulturowe. Poczucie bezkarności sprawców (48,3%), dysfunkcyjność rodzin (46,3%) oraz złe wzorce i przyzwyczajenia (45,8%) wskazują, że przemoc bywa akceptowana lub bagatelizowana w codziennym życiu. Wśród innych przyczyn mieszkańcy wymieniają brak umiejętności porozumienia się (37,3%), wstyd i strach ofiar (30,3%), a także przepracowanie (27,9%), co może ograniczać zdolność do reagowania na przemoc.

Niepokojącym wnioskiem jest również to, że jedna czwarta badanych (25,4%) uważa, iż brakuje skutecznych form przeciwdziałania przemocy, a 23,4% wskazuje na niewystarczającą pomoc ze strony instytucji wsparcia.

Z badań wynika, że zdecydowana większość mieszkańców Gostynina prezentuje pozytywne postawy wobec komunikacji w Internecie – aż 82,6% osób deklaruje, że nigdy nie zamieszcza obraźliwych komentarzy. Jedynie 8,0% respondentów przyznaje się do pisania hejtu, z czego większość robi to sporadycznie. Dane te wskazują na stosunkowo wysoki poziom kultury osobistej w sieci wśród mieszkańców, choć zjawisko agresji słownej nadal występuje.

Jednocześnie znaczna część badanych doświadczyła przemocy w Internecie – najczęściej w formie złośliwych komentarzy i hejtu (35,8%) oraz włamania na konto w mediach społecznościowych (18,4%). Kolejne formy cyberprzemocy obejmują wiadomości z wyzwiskami i obelgami (12,4%), publikację ośmieszających materiałów (11,4%), groźby i szantaże (8,5%) oraz podszywanie się pod ofiarę (5,5%).

Warto zwrócić uwagę, że 41,3% mieszkańców nigdy nie spotkało się z przemocą w sieci, co oznacza, że ponad połowa badanych miała z nią kontakt – bezpośrednio lub pośrednio. To wskazuje na realną skalę zjawiska i potrzebę dalszej edukacji w zakresie bezpieczeństwa cyfrowego oraz odpowiedzialnego korzystania z Internetu.

Zdecydowana większość mieszkańców (72,1%) uważa, że przemoc w Internecie jest powszechna i występuje bardzo często, a jedynie niewielki odsetek (1,5%) twierdzi, że w ogóle nie istnieje. Taki rozkład odpowiedzi pokazuje, że społeczeństwo ma wysoką świadomość istnienia cyberprzemocy, jednak nie zawsze dysponuje odpowiednimi narzędziami i wiedzą, jak jej przeciwdziałać.

W porównaniu z wynikami badań z 2020 roku zauważa się kilka istotnych zmian w zakresie zjawiska przemocy wśród mieszkańców Gostynina.

Po pierwsze, wzrosła liczba osób, które osobiście doświadczyły przemocy, co wskazuje na utrzymujący się, a nawet nasilający problem agresji w relacjach międzyludzkich. Równocześnie zwiększył się odsetek osób będących świadkami przemocy wobec innych, zwłaszcza w przestrzeni publicznej, co może świadczyć zarówno o większej skali zjawiska, jak i o rosnącej świadomości społecznej w zakresie jego rozpoznawania.

Kolejną niepokojącą tendencją jest wzrost liczby osób, które doświadczają przemocy w Internecie. Zjawisko cyberprzemocy staje się coraz bardziej powszechne, a jego formy – zróżnicowane i często anonimowe – dotyczą szerokiej grupy mieszkańców.

Pozytywnym sygnałem jest natomiast spadek odsetka osób, które same stosują przemoc w sieci, co może świadczyć o skuteczności działań edukacyjnych, kampanii społecznych i rosnącym poziomie odpowiedzialności użytkowników Internetu.

Tabela 1: Porównanie wybranych wskaźników w latach 2020 i 2025

Obszar zjawiska	Rok 2020	Rok 2025
Osoby doświadczające przemocy	29,5%	33,8%
Świadkowie przemocy	56,8%	58,2%
Osoby doświadczające cyberprzemocy	39,6%	58,7%
Osoby stosujące cyberprzemoc wobec innych	11,0%	8,0%

Źródło: opracowanie własne

Podsumowując, w porównaniu z 2020 rokiem, zjawisko przemocy w Gostyninie nasiliło się w wymiarze doświadczania i obserwowania, szczególnie w przestrzeni publicznej i w środowisku cyfrowym, jednak jednocześnie widoczna jest poprawa w zakresie postaw sprawczych, co może stanowić punkt wyjścia do dalszych działań profilaktycznych i edukacyjnych.

2.2. Analiza wyników badań zagrożeń społecznych wśród uczniów ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych Gostynina

W opinii uczniów przemoc najczęściej utożsamiana jest z fizycznym zadawaniem bólu, przede wszystkim z biciem, które wskazało aż 87,7% badanych. Wynika z tego, że młodzież w pierwszej kolejności kojarzy przemoc z jej najbardziej widoczną, fizyczną formą. Jednocześnie uczniowie dostrzegają także inne przejawy przemocy – zarówno psychicznej, jak i emocjonalnej. Dla większości badanych przemocą jest grożenie (71,4%), poniżanie (69,1%), szantażowanie (62,4%), a także niszczenie cudzych rzeczy (61,7%). Wysoki odsetek wskazań dotyczy również wyzwisk (61,2%), obrażania (58,1%), popychania (58,0%), wyśmiewania (58,0%) czy zabierania pieniędzy lub rzeczy (56,4%).

Uczniowie coraz częściej zauważają także formy przemocy w przestrzeni wirtualnej – 54,0% z nich uznaje wyzwiska i obelgi w Internecie za przejaw agresji. Świadczy to o rosnącej świadomości młodzieży w zakresie cyberprzemocy, która staje się istotnym problemem społecznym.

Nieco rzadziej przemoc kojarzona jest z ciągnięciem za włosy lub uszy (52,8%), wmawianiem choroby psychicznej (39,9%), krytykowaniem (39,4%) czy podstawianiem haków (34,5%) – czyli z bardziej subtelnymi, pośrednimi formami przemocy.

Wyniki badań pokazują, że zjawisko przemocy szkolnej wśród uczniów jest nadal powszechne i niepokojące. Ponad jedna trzecia badanych (35,5%) przyznała, że osobiście doświadcza przemocy w szkole. Największa grupa (20,6%) deklaruje, że zdarza się to kilka razy w roku, jednak aż 5,7% uczniów doświadcza jej codziennie, a kolejne 9,2% (sumując

odpowiedzi „kilka razy w miesiącu” i „kilka razy w tygodniu”) spotyka się z przemocą regularnie.

Jeszcze bardziej alarmujące są dane dotyczące świadków przemocy – aż 61,7% uczniów przyznało, że obserwowało akty przemocy wobec innych kolegów. Najczęściej zdarza się to kilka razy w roku (35,6%), jednak znacząca część uczniów widzi takie sytuacje regularnie: 10,4% – kilka razy w miesiącu, 7,5% – kilka razy w tygodniu, a 8,2% twierdzi, że jest świadkiem przemocy w szkole codziennie.

Wyniki badań wskazują, że większość uczniów w Gostyninie czuje się bezpiecznie w swojej szkole, jednak wciąż istnieje zauważalna grupa młodych osób, które mają poczucie zagrożenia lub lęku.

Aż 73,3% uczniów deklaruje, że czuje się w szkole bezpiecznie – z czego 54,2% „raczej tak”, a 19,1% „zdecydowanie tak”. Mimo to, 21,8% uczniów przyznaje, że nie czuje się w szkole bezpiecznie (w tym 12,9% „raczej nie” i 8,9% „zdecydowanie nie”). Co istotne, 23,4% badanych przyznaje, że w ich szkole są uczniowie, których się boją, co może wskazywać na obecność zachowań agresywnych lub zastraszania w środowisku szkolnym.

Zjawisko przemocy dotyczy uczniów także poza szkołą. Ponad połowa z nich (51,0%) przyznała, że doświadczała lub doświadcza przemocy ze strony innych osób. Najczęściej ma ona miejsce na podwórku (17,4%), na ulicy (15,6%) lub ze strony rodzeństwa (11,1%). Niepokojące jest również to, że 6,4% uczniów doświadczyło przemocy w domu ze strony rodziców, a mniejszy odsetek – na imprezach (4,7%) czy na dyskotekach (1,8%). Jedynie 49,0% uczniów deklaruje, że nigdy nie doświadczyło żadnej formy przemocy.

Z badań wynika również, że część uczniów sama stosuje przemoc. 43,1% badanych przyznało, że dopuściło się przemocy fizycznej lub psychicznej wobec innych osób. Najczęściej dotyczyło to kolegów lub znajomych (19,5%), a następnie rodzeństwa (12,7%), osób obcych (8,2%) oraz rodziców (2,7%).

Wyniki badań pokazują, że ponad połowa uczniów (55,3%) doświadcza w swoich domach różnego rodzaju kar lub przejawów zachowań, które mogą być uznane za formy przemocy domowej. Jedynie 44,7% badanych zadeklarowało, że nie doświadcza w domu żadnych kar ani sytuacji mogących wskazywać na przemoc, co oznacza, że dla znacznej części młodych ludzi dom nie zawsze stanowi w pełni bezpieczne środowisko.

Najczęściej wymienianym zjawiskiem są kłótnie i awantury (29,3%), które mogą tworzyć atmosferę napięcia i poczucia zagrożenia. W wielu domach stosowane są również kary wychowawcze, takie jak zakaz korzystania z telefonu (24,9%), zakaz wychodzenia z domu (15,2%) czy zakaz korzystania z komputera (14,3%). Choć mogą one nie mieć charakteru przemocy fizycznej, ich nadmierne lub nieuzasadnione stosowanie może wpływać negatywnie na relacje rodzinne i samopoczucie dziecka.

Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, że część uczniów wskazuje na bezpośrednie formy przemocy psychicznej i fizycznej – 10,2% doświadcza wyzwisk, 7,5% wyśmiewania, a 3,4% przyznało, że bywa bita, przy czym 3,2% otrzymuje „klapsy” jako formę kary.

Ponad połowa badanych uczniów (54,0%) przyznaje, że doświadczyła przemocy w Internecie, co potwierdza, że cyberprzemoc jest poważnym i powszechnym problemem wśród młodzieży. Jedynie 46,0% uczniów zadeklarowało, że nigdy nie spotkało się z żadną formą agresji w sieci. Najczęściej wskazywaną formą cyberprzemocy są złोśliwe komentarze (hejty), które dotknęły 38,5% badanych. Kolejne formy to wiadomości z wyzwiskami lub

obelgami (23,6%), a także ośmieszające filmiki lub obrazki (19,3%), które mogą znacząco naruszać godność i poczucie bezpieczeństwa młodych ludzi. Niepokojące jest również, że 15,6% uczniów doświadczyło włamania na swoje konto w mediach społecznościowych oraz tyle samo otrzymało wiadomości z groźbami lub szantażem. Dodatkowo 11,4% badanych wskazało na przypadki podszywania się pod nich w sieci, co może prowadzić do dalszej stygmatyzacji i nękania.

Choć większość uczniów nie dopuszcza się agresji w Internecie, 22,5% przyznało, że sami piszą złośliwe lub obraźliwe komentarze – w tym 16,3% robi to sporadycznie, a 6,3% często. Jednocześnie aż 71,2% badanych deklaruje, że nigdy nie publikuje w sieci obraźliwych treści, co może świadczyć o rosnącej świadomości młodzieży w zakresie odpowiedzialnego korzystania z Internetu. Pozytywnym aspektem wyników jest również wysoki poziom świadomości dotyczący braku anonimowości w sieci – 86,0% uczniów wie, że w Internecie można ustalić tożsamość użytkownika, a tylko 5,2% błędnie uważa, że Internet gwarantuje pełną anonimowość.

W porównaniu z badaniami przeprowadzonymi w 2020 roku widoczny jest wyraźny wzrost zjawiska przemocy w środowisku szkolnym. W 2025 roku 35,5% uczniów przyznało, że osobiście doświadcza przemocy w szkole, podczas gdy pięć lat wcześniej odsetek ten wynosił 31,6%. Oznacza to, że liczba uczniów dotkniętych przemocą szkolną zwiększyła się o 12,3%, co wskazuje na pogorszenie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego uczniów. Wskazuje to na pogłębiający się problem agresji i przemocy w środowisku dzieci i młodzieży, który wymaga zdecydowanej reakcji – przede wszystkim w postaci skutecznych programów profilaktycznych, edukacyjnych i wychowawczych, opartych na budowaniu empatii, komunikacji i wzajemnego szacunku.

Niepokojący jest również wzrost liczby świadków przemocy szkolnej – w 2025 roku 61,7% uczniów było jej świadkami, wobec 50,6% w 2020 roku. Sugeruje to, że akty agresji i nękania stają się coraz częściej zjawiskiem obserwowanym w codziennym życiu szkolnym. Szczególnie alarmującym wskaźnikiem jest fakt, że prawie co czwarty uczeń (23,4%) przyznaje, że w szkole boi się innych uczniów, podczas gdy w 2020 roku odsetek ten wynosił 13,1%. Oznacza to blisko dwukrotny wzrost poczucia zagrożenia wśród młodzieży, co może prowadzić do narastania problemów emocjonalnych, stresu, a w konsekwencji również trudności w nauce i relacjach rówieśniczych.

W porównaniu z wynikami badań z 2020 roku zauważa się znaczący wzrost liczby uczniów doświadczających przemocy poza szkołą. W 2025 roku aż 51,0% uczniów przyznało, że padło ofiarą przemocy ze strony innych osób, podczas gdy pięć lat wcześniej odsetek ten wynosił 34,7%. Oznacza to, że liczba uczniów doświadczających przemocy poza szkołą wzrosła o 47,0%, co stanowi poważny sygnał ostrzegawczy.

Dane te pokazują, że przemoc nie ogranicza się jedynie do środowiska szkolnego, lecz coraz częściej przenosi się na inne obszary życia uczniów – takie jak podwórka, ulice czy relacje rówieśnicze poza murami szkoły. Wzrost ten może być efektem zarówno większej agresji wśród młodzieży, jak i niedostatecznej kontroli dorosłych nad zachowaniami młodych osób w przestrzeni publicznej.

W porównaniu z wynikami badań z 2020 roku zauważa się, że wzrosła liczba uczniów deklarujących stosowanie przemocy wobec innych osób. W 2025 roku takie zachowania

przyznało 43,1% badanych uczniów, podczas gdy w 2020 roku odsetek ten wynosił 34,7%. Oznacza to wzrost o 8,4 punktu procentowego, co wskazuje na pogłębiający się problem agresji wśród młodzieży oraz na potrzebę wzmocnienia działań wychowawczych i profilaktycznych w tym zakresie.

Jednocześnie spadł odsetek uczniów doświadczających przemocy domowej – z 13,4% w 2020 roku do 6,4% w 2025 roku. Może to świadczyć o poprawie sytuacji rodzinnej części uczniów oraz większej świadomości społecznej dotyczącej przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W porównaniu z wynikami badań z 2020 roku zauważa się wzrost zjawiska cyberprzemocy wśród uczniów. W 2025 roku 54,0% uczniów przyznało, że doświadczyło przemocy w Internecie, podczas gdy w 2020 roku odsetek ten wynosił 49,9%. Oznacza to wzrost o 8,2%, co potwierdza, że przemoc w przestrzeni wirtualnej staje się coraz bardziej powszechnym problemem wśród młodzieży. Jednocześnie nieznacznie wzrósł odsetek uczniów, którzy sami stosują cyberprzemoc wobec innych – z 21,7% w 2020 roku do 22,5% w 2025 roku. Choć wzrost ten jest niewielki, może on wskazywać na utrzymującą się akceptację agresywnych zachowań w Internecie oraz brak pełnej świadomości konsekwencji takich działań.

Przeprowadzone badania wskazują na utrzymującą się dużą skalę przemocy wśród uczniów, zarówno w środowisku szkolnym, jak i poza nim. Wyniki potwierdzają, że przemoc rówieśnicza jest zjawiskiem powszechnym, a problem ten ma charakter złożony i wymaga systemowych działań profilaktycznych.

Tabela 2: Porównanie wybranych wskaźników dot. przemocy wśród uczniów w latach 2020 i 2025

Obszar zjawiska	Rok 2020	Rok 2025
Uczniowie doświadczający przemocy w szkole	31,6%	35,5%
Uczniowie którzy byli świadkiem przemocy w szkole	50,6%	61,7%
Uczniowie, którzy w szkole boją się innych kolegów	13,1%	23,4%
Uczniowie doświadczający przemocy poza szkołą ze strony innych osób	34,7%	51,0%
Uczniowie deklarujący, że sami stosują przemoc wobec innych	34,7%	43,1%
Uczniowie doświadczający przemocy domowej	13,4%	6,4%
Uczniowie doświadczający cyberprzemocy	49,9%	54,0%
Uczniowie, którzy sami stosują cyberprzemoc wobec innych	21,7%	22,5%

Źródło: opracowanie własne

2.3. Podsumowanie

Zgromadzone dane i wnioski dotyczą różnych aspektów przemocy w Gostyninie – obejmują zarówno przemoc domową, szkolną, jak i cyberprzemoc. Analizy wskazują, że przemoc ma charakter wielowymiarowy i powszechny, a jej formy często się przenikają – od

przemocy psychicznej i zaniedbania po agresję fizyczną, werbalną i cyfrową. Jednocześnie obserwuje się rosnącą świadomość społeczną, zwłaszcza wśród uczniów, którzy coraz częściej rozumieją, że przemoc może mieć także wymiar emocjonalny i internetowy.

Mieszkańcy w większości prezentują pozytywne postawy wychowawcze, jednak wciąż zauważalny jest wpływ „tradycyjnych metod wychowawczych”, które w oczach dzieci i młodzieży stanowią formę przemocy. Zjawisko przemocy dotyczy nie tylko przestrzeni prywatnej, lecz także środowiska szkolnego i rówieśniczego, gdzie obserwuje się wzrost agresji oraz poczucia zagrożenia wśród uczniów.

Cyberprzemoc natomiast staje się dynamicznie narastającym problemem, dotyczącym znacznej części młodzieży. Jej najczęstsze przejawy to hejt, ośmieszanie, groźby i obelgi, które często wywołują silne skutki emocjonalne.

Wszystkie te dane skłaniają do refleksji, że należy zintensyfikować działania profilaktyczne, wychowawcze i edukacyjne, a także wzmocnić system wsparcia ofiar oraz współpracy lokalnych instytucji w reagowaniu na różne formy przemocy. Kluczowe znaczenie ma również rozwijanie empatii, promowanie komunikacji bez przemocy oraz kształtowanie postaw opartych na szacunku i odpowiedzialności, zarówno w relacjach bezpośrednich, jak i w przestrzeni cyfrowej.

3. Analiza danych z instytucji zajmujących się pomocą osobom doświadczającym przemocy i stosującym przemoc w Gostyninie

Przemoc domowa może wystąpić w każdej rodzinie, niezależnie od jej statusu społecznego, miejsca zamieszkania czy poziomu wykształcenia. Dotyczy zarówno małżeństw, związków partnerskich, jak i relacji rodziców z dziećmi czy dorosłych z mieszkającymi wspólnie seniorami. Zjawisko to nie jest ograniczone do żadnej konkretnej grupy społecznej – ofiarami mogą być zarówno mieszkańcy dużych miast, jak i małych miejscowości czy wsi. Kobiety najczęściej decydują się na poszukiwanie pomocy w sytuacji, gdy przemoc zaczyna dotyczyć również dzieci, co staje się impulsem do podjęcia działań. Mimo to, większość osób doświadczających przemocy domowej nie zgłasza tego faktu i nie korzysta z pomocy, w tym z procedury „Niebieskiej Karty”. Dlatego kluczowym zadaniem osób pracujących jednostkach zajmujących się pomocą osobom pokrzywdzonym jest wzmacnianie ofiar przemocy, budowanie ich poczucia sprawczości i przekonania, że mają prawo do życia wolnego od agresji. W wielu przypadkach inicjatorami zgłoszenia są świadkowie – najczęściej sąsiedzi – co dodatkowo utrudnia proces udzielenia skutecznego wsparcia. Osoby dotknięte przemocą najczęściej korzystają z pomocy psychologicznej i prawnej. Działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Gostyninie są realizowane przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny wraz z działającymi w jego strukturze grupami diagnostyczno-pomocowymi, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków, Komendę Powiatową Policji i Urząd Miasta Gostynina.

3.1. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej

Głównym celem działalności Zespołu Interdyscyplinarnego jest ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz stworzenie spójnego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych lub doświadczających przemocy. Członkowie Zespołu współpracują na rzecz kompleksowej pomocy w rozwiązywaniu problemów przemocy domowej w środowisku lokalnym, działając w sposób skoordynowany i zapewniający skuteczne reagowanie na sytuacje kryzysowe.

Według danych dot. prowadzenia procedury „Niebieska Karta” wynika, że najwięcej procedur wszczynanych było przez Policję, co jest zgodne z jej interwencyjnym charakterem działania. W 2022 roku funkcjonariusze wszczęli 15 procedur, w 2023 roku liczba ta wzrosła do 23, osiągając najwyższy poziom w 2024 roku (26 procedur). W 2025 roku odnotowano spadek do 20 procedur, jednak należy zaznaczyć, że dane za ten rok obejmują jedynie okres do września, dlatego liczba ta może jeszcze wzrosnąć.

W przypadku Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS) w latach 2022–2024 liczba prowadzonych procedur była niewielka (od 2 do 5 rocznie), natomiast w 2025 roku 3 procedury – również w tym przypadku dane obejmują jedynie okres do września, co może oznaczać dalszy wzrost liczby interwencji do końca roku.

W środowisku oświaty aktywność w zakresie inicjowania procedur również utrzymuje się na podobnym poziomie. Po braku zgłoszeń w 2022 roku, w 2023 roku odnotowano 4 procedury, w 2024 i 2025 roku (do września) ponownie brak.

Podsumowując, w analizowanym okresie widoczna jest porównywalna liczba wszczynanych procedur „Niebieskiej Karty”, jednak należy przy tym pamiętać, że dane za 2025 rok są niepełne i mogą jeszcze ulec zwiększeniu w końcowym podsumowaniu roku.

Tabela 3. Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty na terenie miasta Gostynina

	2022 r.	2023 r.	2024 r.	2025 r.
Komenda Powiatowa Policji	15	23	26	20
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	3	2	5	3
Oświata	0	4	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego

Analiza danych dotyczących płci osób doznających przemocy w latach 2022–2025 wskazuje, że najczęściej osobami doznającymi przemocy są kobiety, choć w ostatnich latach obserwuje się również stopniowy wzrost liczby mężczyzn oraz małoletnich w tej grupie. W 2022 roku przemoc dotknęła 22 kobiety i 2 mężczyzn, co potwierdzało wówczas wyraźną przewagę kobiet wśród osób pokrzywdzonych. W 2023 roku liczba kobiet pozostała na podobnym poziomie (22 kobiety, w tym 2 dziewczynki), natomiast zwiększyła się liczba

mężczyzn do 7, w tym 3 chłopców. Dane te wskazują na rosnące ujawnianie przypadków przemocy wobec mężczyzn i dzieci płci męskiej.

W 2024 roku liczba kobiet, które doświadczyły przemocy, wzrosła do 29 (w tym 1 dziewczynka), przy jednoczesnym spadku liczby mężczyzn do 3 (w tym 2 chłopców). W 2025 roku, według danych obejmujących okres do września, przemocą dotkniętych zostało 16 kobiet i 4 mężczyzn.

Podsumowując, we wszystkich analizowanych latach kobiety stanowiły zdecydowaną większość osób doznających przemocy, co jest zgodne z ogólnokrajowymi tendencjami. Jednak pojawiające się w danych przypadki przemocy wobec mężczyzn i małoletnich świadczą o coraz większej świadomości społecznej oraz o skłonności do zgłaszania takich sytuacji, które wcześniej mogły pozostawać ukryte. Dane te potwierdzają, że przemoc domowa, choć najczęściej dotyczy kobiet, nie jest zjawiskiem jednostronnym i wymaga zróżnicowanych form wsparcia dostosowanych do potrzeb wszystkich osób jej doświadczających.

Tabela 4. Liczba osób doznających przemocy z podziałem na płeć

Płeć	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025
Kobieta	22	22 (2 dziewczynki)	29 (1 dziewczynka)	16
Mężczyzna	2	7 (3 chłopców)	3 (2 chłopców)	4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego

Analiza danych dotyczących działalności Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2022–2025 wskazuje na wysoki poziom aktywności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, przy jednoczesnym utrzymaniu względnej stabilności w liczbie zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”.

W odniesieniu do liczby spotkań grup diagnostyczno-pomocowych, dane pokazują pewne wahania w intensywności działań. W 2022 roku odbyło się 208 spotkań, w 2023 roku liczba ta spadła do 150, co może wynikać z reorganizacji pracy lub mniejszej liczby nowych spraw. Rok 2024 przyniósł jednak wyraźny wzrost – aż do 299 spotkań, co świadczy o zwiększonej liczbie prowadzonych przypadków oraz intensyfikacji pracy zespołów. W 2025 roku (dane do września) odnotowano 204 spotkania, co wskazuje na utrzymujący się wysoki poziom aktywności, który prawdopodobnie do końca roku osiągnie porównywalny wynik do roku poprzedniego.

Podsumowując, dane wskazują na duże zaangażowanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej i grup diagnostyczno-pomocowych w realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej. Wysoka liczba spotkań oraz stabilny poziom skutecznie zakończonych procedur potwierdzają sprawność systemu wsparcia i współpracy międzyinstytucjonalnej w Gostyninie.

Tabela 5. Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych i zakończeń procedur Niebieska Karta z podziałem na lata

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025 (do września)
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	208	150	299	204

Źródło: opracowanie własne

3.2. Komenda Powiatowa Policji w Gostyninie

Analiza danych dotyczących interwencji Policji w związku z przemocą domową w latach 2023–2025 wskazuje na utrzymujący się, stosunkowo stabilny poziom zgłoszeń, z wyraźną dominacją osób stosujących przemoc płci męskiej.

W roku 2023 Policja odnotowała 22 interwencje związane z przemocą domową, z czego 20 dotyczyło mężczyzn, a 2 kobiet jako stosujących przemoc. W 2024 roku liczba interwencji wzrosła do 32, w tym 30 przypadków z udziałem mężczyzn i 2 z udziałem kobiet, co oznacza wyraźny wzrost aktywności służb w tym obszarze oraz prawdopodobnie większą gotowość osób doznających przemocy do zgłaszania przypadków przemocy.

W 2025 roku, według danych obejmujących okres do sierpnia, odnotowano 14 interwencji (w tym 13 dotyczących mężczyzn i 1 kobiety). Należy jednak podkreślić, że dane te obejmują jedynie część roku, więc do końca 2025 roku liczba interwencji może jeszcze wzrosnąć i zbliżyć się do poziomu z lat poprzednich.

Podsumowując, statystyki te pokazują, że przemoc domowa pozostaje zjawiskiem powtarzalnym, z dominującym udziałem mężczyzn jako stosujących przemoc, co jest zgodne z ogólnymi trendami ogólnopolskimi. Wzrost liczby interwencji w 2024 roku może świadczyć zarówno o większej skuteczności działań służb i wzroście świadomości społecznej, jak i o utrzymującym się problemie przemocy w środowisku rodzinnym, który wciąż wymaga kompleksowych działań profilaktycznych i wsparcia dla osób doznających przemocy.

Tabela 6. Liczba interwencji Policji dot. przemocy domowej z podziałem na lata

	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2025 (do sierpnia)
Interwencje dot. przemocy domowej	22	32	14
Liczba osób stosujących przemoc			
Kobiety	2	2	1
Mężczyźni	20	30	13

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Gostyninie

3.3. Miejski Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków

W Gostyninie funkcjonuje Miejski Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie oraz Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków, który pełni

istotną rolę w lokalnym systemie wsparcia społecznego. Placówka oferuje pomoc prawną oraz informacyjno-edukacyjną dla osób doświadczających przemocy, uzależnionych od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, a także dla ich rodzin. Co ważne, pomoc kierowana jest również do osób stosujących przemoc, co ma na celu ograniczanie zjawiska poprzez działania profilaktyczne i korekcyjne.

Dane liczbowe wskazują na rosnące zapotrzebowanie na pomoc Punktu, zwłaszcza wśród osób doznających przemocy. W roku 2023 zgłosiło się 77 osób, w 2024 liczba ta wzrosła do 122, natomiast w roku 2025 (dane do września) zarejestrowano już 88 zgłoszeń, co sugeruje, że do końca roku liczba ta może przekroczyć wyniki z lat poprzednich.

Wśród sprawców przemocy odnotowano stabilny, choć niski poziom zgłoszeń – 4 osoby w 2023 roku, 5 w 2024 i 3 w 2025 roku (do września). Dane te mogą świadczyć o nadal ograniczonej gotowości osób stosujących przemoc do szukania pomocy i zmiany zachowań, co pozostaje wyzwaniem dla działań profilaktycznych i edukacyjnych.

Podsumowując, działalność Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego stanowi ważny element lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i uzależnieniom. Coraz większa liczba zgłaszających się osób doznających przemocy może wskazywać zarówno na narastanie zjawiska przemocy, jak i na wzrost świadomości społecznej oraz zaufania do instytucji pomocowych.

Tabela 7. Liczba porad udzielonych w Miejskim Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków

	2023	2024	2025
Liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc	4	5	3
Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy	77	122	88

Źródło: opracowanie własne

3.4. Realizacja programu skierowanego do ofiar i sprawców przemocy domowej współistniejącej z problemami uzależnień

Realizacja programu skierowanego do ofiar i sprawców przemocy domowej współistniejącej z problemami uzależnień stanowi istotny element lokalnego systemu wsparcia i profilaktyki w Gostyninie. Program prowadzony jest od 2022 r. przez wykwalifikowaną psychoterapeutkę, specjalistkę w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, i ma charakter długofalowej pomocy psychologicznej, obejmującej porady, wsparcie emocjonalne oraz interwencje kryzysowe.

Celem programu jest udzielanie kompleksowej pomocy zarówno osobom doznającym przemocy (dorosłym i dzieciom), jak i osobom stosującym przemoc, zwłaszcza w przypadkach, gdy przemoc współwystępuje z uzależnieniami od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Uczestnicy programu są kierowani przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Gostyninie oraz współpracujące z nim instytucje, co zapewnia spójność i ciągłość wsparcia.

Z danych wynika, że:

- w 2022 roku pomocą objęto 19 osób (13 kobiet i 6 mężczyzn), odbyło się 77 spotkań,
- w 2023 roku z pomocy skorzystały 22 osoby (17 kobiet i 5 mężczyzn), również 77 spotkań,
- w 2024 roku wsparcie otrzymało 12 osób (7 kobiet i 5 mężczyzn), odbyło się 79 spotkań,
- w 2025 roku (program realizowany był od lipca) odbyły się 54 spotkania, z których skorzystało 17 osób (12 kobiet i 5 mężczyzn).

Podsumowując, program odgrywa kluczową rolę w przeciwdziałaniu przemocy i wspieraniu osób w kryzysie, zapewniając długoterminowe wsparcie psychologiczne i terapeutyczne. Choć liczba uczestników w poszczególnych latach nieco się waha, utrzymująca się regularność spotkań oraz rosnąca liczba osób korzystających w 2025 roku (już po trzech miesiącach realizacji programu osiągnięto wyniki zbliżone do poprzednich edycji) wskazują na rosnące zaufanie mieszkańców do programu i większą świadomość potrzeby korzystania z profesjonalnej pomocy.

1. CELE I ZADANIA

Cele i zadania Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2030			
Celem głównym Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Gostyninie			
Cele szczegółowe			
1.	Zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy i osób stosujących przemoc, poprzez:		
	Zadanie	Wskaźniki monitoringu	Wykonawca
	1) działalność Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy domowej mającą na celu szybkie i skuteczne podejmowanie działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa oraz zatrzymania przemocy domowej, a także planowanie i realizacja działań pomocowych na podstawie diagnozy potrzeb; 2) działalność profilaktyczno-rehabilitacyjną Dziennego Punktu Wsparcia Osób Uzależnionych i ich Rodzin w formie udzielenia pomocy osobom uzależnionym w procesie zdrowienia i stosującym przemoc w rodzinie; 3) prowadzenie i organizację Miejskiego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków oraz finansowanie szkoleń pracowników Punktu.	- liczba założonych Niebieskich Kart; - liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych; - liczba osób, którym udzielono specjalistycznej pomocy.	- Miejski Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej; - MOPS; - Wydział Promocji; - firmy; - organizacje pozarządowe.
	Zadania Miejskiego Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków: 1) rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta; 2) motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia terapii w placówkach specjalistycznych i uczestnictwa w spotkaniach grup samopomocowych;		

	3) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do podjęcia decyzji w sprawie zmiany szkodliwego wzoru picia; 4) motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego oraz terapii w placówkach leczenia odwykowego; 5) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie informacji o możliwościach powstrzymania przemocy, stosownego wsparcia i pomocy; 6) motywowanie osób stosujących przemoc w rodzinie do udziału w programie edukacyjno korekcyjnym/terapii; 7) udzielanie pomocy prawnej; 8) współdziałanie z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie; 9) gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji; 10) prowadzenie dokumentacji.		
2.	Udzielanie rodzinom pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową, poprzez:		
	Zadanie	Wskaźniki monitoringu	Wykonawca
	1) organizację i finansowanie działalności Miejskiego Punktu Wsparcia Dziennego dla Dzieci „Bartek” realizującego program profilaktyczno-wychowawczy dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, w tym: a) finansowanie zatrudnienia dwóch pracowników merytorycznych oraz ich badań profilaktycznych; b) realizacja programu profilaktyczno-wychowawczego; c) dożywanie dzieci uczestniczących w programie profilaktyczno-wychowawczym; d) zakup materiałów i wyposażenia, e) bieżące opłaty za prowadzenie Punktu, tj. media, wywóz nieczystości, dostęp do Internetu, telefon, przeglądy techniczne budynku, ubezpieczenie, ect.; f) finansowanie bieżących remontów i napraw; g) poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej dla dzieci oraz superwizja pracowników;	- liczba osób objętych opieką/uczestniczących w programach; - liczba przeszkolonych osób; - wysokość poniesionych wydatków.	- Wydział Promocji; - firmy; - organizacje pozarządowe.

	h) finansowanie szkoleń pracowników Punktu; 2) realizację programów skierowanych do ofiar i sprawców przemocy domowej jako zjawisko współistniejące z problemami uzależnienia, w formie długofalowej pomocy psychologicznej osobom doznającym przemocy w rodzinie (dorosłym i dzieciom) skierowanym przez Zespół Interdyscyplinarny.		
	Zadania Miejskiego Punktu Wsparcia Dziennego dla Dzieci „Bartek” Zaburzenia życia rodzinnego wynikające z uzależnień sprawiają, iż dzieci nie mogą liczyć na wsparcie i pomoc bliskich. Pomoc musi nadejść z zewnątrz. W związku z tym udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem uzależnień jest jednym z priorytetowych zadań miasta. Zadanie to jest realizowane m.in. poprzez działalność Miejskiego Punktu Wsparcia Dziennego dla Dzieci „Bartek”. Do zadań głównych Miejskiego Punktu Wsparcia Dziennego dla Dzieci „Bartek” należy praca z dziećmi, a w szczególności: 1) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych; 2) dożywianie dzieci; 3) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej; 4) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami i kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi w tym indywidualna pomoc w nauce itp.); 5) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka; 6) współpraca placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi oraz innymi instytucjami istotnymi z punktu widzenia wsparcia dzieci i rodzin; 7) prowadzenie dokumentacji.		

3.	Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:		
	Zadanie	Wskaźniki monitoringu	Wykonawca
	1) realizację programów profilaktycznych w tym programów rekomendowanych, uwzględniających zagadnienia dotyczące rozwoju umiejętności społecznych, przeciwdziałania uzależnieniom, zjawiska agresji, jak również edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym; 2) realizację projektów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia, stanowiących alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu jako element przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy; 3) prowadzenie lokalnych diagnoz, pozwalających ocenić aktualny stan problemów społecznych, zasobów i efektów podejmowanych działań w środowisku lokalnym; 4) prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnych dotyczących profilaktyki uzależnień, rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, uzależnieniom behawioralnym oraz przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania, w tym skierowanych również do osób stosujących przemoc w rodzinach z problemem uzależnień; 5) organizację konferencji i szkoleń na temat lokalnych problemów wynikających z uzależnień oraz mających na celu podnoszenie wiedzy na temat różnych form działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień w tym przemocy; 6) organizację/finansowanie szkoleń, kursów, superwizji itp. dla pedagogów, psychologów, nauczycieli, wychowawców i osób udzielających pomocy	- liczba osób biorących udział w programach profilaktycznych; - liczba przeszkolonych osób; - liczba wydanych/ zakupionych/ opublikowanych materiałów edukacyjnych.	- Wydział Promocji; - firmy; - organizacje pozarządowe.

	dzieciom i młodzieży z rodzin z problemem uzależnienia oraz krzywdzonym, itp. w zakresie rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych skierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży pochodzącej z rodzin z problemem uzależnienia/przemocą w rodzinie; 3) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu, w tym pracujących z rodzinami osób uzależnionych oraz w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również członków Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych, poprzez finansowanie/dofinansowanie szkoleń, kursów, supervizji, seminariów, konferencji, itp. w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wdrażania systemu pomocy dziecku i rodzinie z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie, a także dotyczących współpracy służb i instytucji w ww. zakresie; 4) organizację i/lub dofinansowanie wypoczynku w szczególności dla dzieci i młodzieży z rodzin, w których występują problemy alkoholowe/przemoc w rodzinie, rodzin zagrożonych uzależnieniem, połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania uzależnieniom; 5) finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie wiedzy z zakresu profilaktyki i uzależnień, zwiększenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych oraz przygotowanie rodziców do wychowywania dzieci bez przemocy i radzenia sobie z trudnymi sytuacjami pojawiającymi się w procesie wychowania dzieci, w tym w obszarze problemów związanych z uzależnieniami.		

4.	Wspomaganie działań instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów przemocy domowej poprzez:		
	Zadanie	Wskaźniki monitoringu	Wykonawca
	1) współpracę z Komendą Powiatową Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i in. przy realizacji działań o charakterze profilaktycznym, związanych z przeciwdziałaniem przemocy, skierowanych do dzieci i młodzieży.	- liczba działań zrealizowanych przy współpracy z instytucjami itp.	- Wydział Promocji; - firmy; - instytucje.

2. FINANSOWANIE PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI

1. Źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym Programie są środki finansowe pochodzące z:
 - a) opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
 - b) części opłat za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym, tj. za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, tzw. „małpki”.Wyżej wymienione środki finansowe określa uchwała budżetowa na rok 2026 oraz na kolejne lata.
2. Realizacja Programu koordynowana jest przez Wydział Promocji.
3. Program realizowany będzie w ścisłej współpracy z jednostkami organizacyjnymi Gminy Miasta Gostynina m.in. Urzędem Miasta Gostynina, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, Miejskim Punktem Konsultacyjno-Informacyjnym dla Ofiar Przemocy w Rodzinie i Osób Uzależnionych od Alkoholu i Narkotyków, placówkami oświatowymi, a także Komendą Powiatową Policji, organizacjami pozarządowymi, firmami i osobami fizycznymi realizującymi usługi z zakresu działań przewidzianych do realizacji w Programie.

UZASADNIENIE

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673), nakłada na gminę, jako zadanie własne, obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, a co za tym idzie, stworzenie programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W pewnym zakresie zastosowanie ma również ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.). Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026–2030 stanowi podstawę do realizacji trwałych wzorów interwencji społecznych, które będą podejmowane w ramach gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Dokument wyznacza cele i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do zniwelowania problemu przemocy w rodzinie w naszym mieście oraz zminimalizować jego skutki.

W związku z powyższym zasadne jest przyjęcie powyższej uchwały.